

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

**Samlenotat
for rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 2. og 3. december 2019**

21. november 2019

12. Implementering af den strategiske dagsorden 2019-2024 på området for retlige og indre anliggender. S. 2

KOM dokument foreligger ikke

= Politisk drøftelse

13. Implementering af interoperabilitet. S. 4

KOM dokument foreligger ikke

= Information fra Kommissionen og Formandskabet samt udveksling af oplysninger

14. Implementering af forordning om den europæiske grænse- og kystvagt. S. 7

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af oplysninger

12. Implementering af den strategiske dagsorden 2019-2024 på området for retlige og indre anliggender

a) Fremtiden for EU's migrations- og asylpolitik

KOM dokument foreligger ikke

= Politisk drøftelse

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. december 2019 ventes en drøftelse af den nærmere implementering af EU's migrations- og asylpolitik, som den fremgår af den strategiske dagsorden for 2019-2024. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd vedtog i juni 2019 den strategiske dagsorden for EU for de kommende fem år. Formålet med den strategiske dagsorden er at sætte den overordnede politiske retning for EU's udvikling og arbejde i den kommende strategiske cyklus for perioden 2019-2024, herunder de overordnede forventninger til den kommende nye Kommission og dennes arbejdsprogram. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. december 2019 er implementeringen af den strategiske dagsorden på området for retlige og indre anliggender på dagsordenen, herunder fremtiden for EU's migrations- og asylpolitik. Der forventes en drøftelse af den nærmere implementering af migrations- og asylpolitikken, som den fremgår af den strategiske dagsorden.

3. Formål og indhold

Formålet med punktet ventes at være en drøftelse af fremtiden for EU's asyl- og migrationspolitik som led i implementeringen af den strategiske dagsorden for 2019-2024. Der forventes at være særligt fokus på behovet for en reform af EU's asylregler, herunder Dublin-forordningen, og samarbejdet med oprindelses- og transitlande for at hindre illegal migration og for at sikre effektive tilbagesendelser

Drøftelsen vil ske på et bagtæppe af manglende fremdrift i forhandlingerne om det fælles europæiske asylsystem (CEAS-pakken), midlertidige løsninger for omfordeling af personer, der reddes til søs, samt relativt høje indrejsetal på den østlige rute.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 13. november 2019.

Dansk Flygtningehjælp er i forbindelse med høringen i Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde fremkommet med bemærkninger. Dansk Flygtningehjælp bemærker, at man støtter regeringens position om, at det fælleseuropæiske asylsystem skal fremtidssikres, men at man er bekymret over det forøgede fokus på at straffe flygtninge og migranter med henblik på at kontrollere deres bevægelsesfrihed. Dansk Flygtningehjælp finder endvidere, at der er akut behov for en europæisk solidaritetsordning, der kan sikre, at alle, der søger asyl i EU's medlemsstater, får adgang til medlemsstaternes territorium og til en fair og effektiv asylprocedure. På længere sigt finder organisationen, at der bør indføres en permanent omfordelingsmekanisme med henblik på en mere retfærdig ansvarsfordeling mellem EU's medlemsstater. Indtil en sådan permanent mekanisme er indført, opfordrer Dansk Flygtningehjælp til, at Danmark deltager i en midlertidig omfordelingsmekanisme omfattende personer, der er reddet til søs. For så vidt angår udsendelsesområdet, bemærker Dansk Flygtningehjælp, at alle udsendelser skal være værdige og så vidt muligt frivillige.

9. Forhandlingssituationen

Der er fortsat uenighed blandt EU's medlemslande, særligt i forhold til en reform af Dublinforordningen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der er den nødvendige fremdrift i implementeringen af den strategiske dagsorden i forhold til EU's migrations- og asylpolitik. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt, at der er effektiv kontrol med EU's ydre grænser, da det bl.a. er en forudsætning for et velfungerende Schengen-område. Endvidere finder regeringen, at der bør være fokus på implementeringen af allerede vedtagne retsakter samt at udvikle et retfærdigt og human europæisk asylsystem.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

13. Implementering af interoperabilitet

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Resumé

Den 20. maj 2019 blev to forordninger vedrørende interoperabilitet vedtaget. Forordningerne har til formål at gøre en række eksisterende og kommende it-systemer på området for sikkerhed, grænser og migration interoperable, dvs. muliggøre udveksling af data og deling af informationer og give eksisterende autoriserede brugere adgang til hurtig og systematisk information vedrørende personer, der indrejser eller opholder sig i Schengen-området under hensyn til gældende, individuelle rettigheder og databeskyttelsesgarantier. Forordningerne ændrer ikke ved it-systemernes formål eller brugernes adgang til data. Der forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. og 3. december 2019 en drøftelse af implementeringen af de to forordninger både på EU-plan og nationalt. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Der blev den 20. maj 2019 vedtaget to forordninger om interoperabilitet. Det drejer sig dels om Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/817 af 20. maj 2019 om fastsættelse af en ramme for interoperabilitet mellem EU-informationssystemer vedrørende grænser og visum samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/818 af 20. maj 2019 om fastsættelse af en ramme for interoperabilitet mellem EU-informationssystemer vedrørende politisamarbejde og retligt samarbejde og asyl.

De to forordninger om interoperabilitet har samlet til formål at skabe interoperabilitet mellem eksisterende og kommende EU-informationssystemer på området for sikkerhed, grænser og migration, der opereres centralt på EU-niveau, således at der kan udveksles data og deles informationer samt gives autoriserede brugere adgang til hurtig og systematisk information vedrørende personer, der indrejser eller opholder sig i Schengen-området. Interoperabiliteten skabes under hensyntagen til gældende, individuelle rettigheder og databeskyttelsesgarantier. Forordningerne ændrer ikke ved it-systemernes formål eller autoriserede brugeres adgang til data.

Retsakterne udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, og Danmark har truffet afgørelse om, at Danmark vil gennemføre retsakterne i dansk ret, jf. artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling.

Kommissionen har om baggrunden for de to forordninger om interoperabilitet blandt andet anført, at EU i de seneste år har oplevet en stigning af irregulære passager af EU's ydre grænser, ligesom der er en øget trussel mod den interne sikkerhed i EU. På den baggrund er der skabt øget fokus på nødvendigheden af at forbinde og styrke EU's eksisterende og kommende informationssystemer for grænseforvaltning, migration og sikkerhed. Interoperabilitet mellem systemerne og dermed udveksling af data og deling af information mellem systemerne kan bidrage til bl.a. at fjerne "blind spots", hvorved personer, som muligvis er involveret i terrorhandlinger, kan blive registreret under forskellige aliaser i forskellige systemer, som ikke kommunikerer med hinanden.

Forordningerne har fokus på fire specifikke mål:

1. At brugere, herunder grænsepersonale og andre udlændingemyndigheder, får hurtig, problemfri, systematisk og kontrolleret adgang til den information, som de har brug for med henblik på at varetage deres arbejde.
2. At der etableres en teknisk løsning, der gør det muligt at påvise, at flere identiteter er knyttet til det samme sæt biometriske data med henblik på at afsløre brugen af flere identiteter og at bekæmpe identitetssvig.
3. At lette identitetskontrol af tredjelandstatsborgere, som opholder sig på medlemsstaternes område.
4. At lette og effektivisere retshåndhævende myndigheders adgang til EU-informationssystemer, som ikke vedrører retshåndhævelse, hvis det er nødvendigt med henblik på forebyggelse, efterforskning samt retsforfølgning af terrorisme og anden alvorlig kriminalitet.

Med forordningerne skabes interoperabilitet mellem de tre eksisterende EU-informationssystemer: a) SIS, der omfatter et bredt spektrum af indberetninger om personer (bl.a. nægtelse af indrejse eller afslag på ansøgning om opholdstilladelse for personer, for hvem der er udstedt en europæisk arrestordre samt forsvundne personer), b) Eurodac, der indeholder fingeraftryksoplysninger af asylansøgere og tredjelandstatsborgere, der har krydset de ydre grænser illegalt, eller som opholder sig illegalt på medlemsstaternes område, og c) VIS, der indeholder oplysninger om visum udstedt med henblik på kortvarigt ophold.

Derudover vil der blive sikret interoperabilitet mellem tre kommende EU-informationssystemer a) Ind- og udrejsesystemet (EES), der erstatter den nuværende manuelle passtemplingsprocedure og i stedet indfører en elektronisk registrering af en række oplysninger om tredjelandstatsborgere, der ind- og udrejser af Schengen-området, b) Europæisk Rejsetilladelse- og Rejseinformationssystem (ETIAS), der skal anvendes til at indsamle og verificere information om og eventuelt udstede rejsetilladelse til tredjelandstatsborgere fra visumfri lande forud for indrejse til Schengen-området, og c) Det Europæiske Informationssystem vedrørende strafferegistre – tredjelandstatsborgere (ECRIS-TCN), der skal give medlemsstaternes myndigheder mulighed for at identificere, om tredjelandstatsborgere er straffede i andre medlemsstater.

3. Formål og indhold

Formålet med punktet ventes at være en drøftelse af status på implementeringen af de to forordninger om interoperabilitet.

Der er i Danmark etableret et tværministerielt program for en samlet implementering af alle aspekter, herunder juridiske, tekniske, økonomiske og organisatoriske aspekter, af en række vedtagne og kommende EU-retsakter, der omfatter it-systemer på området for grænser, sikkerhed og migration. Programmet omfatter de to retsakter vedrørende interoperabilitet såvel som EES, ETIAS, SIS og VIS.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af implementeringen af de to vedtagne forordninger om interoperabilitet vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Implementering af de to interoperabilitetsforordninger har forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17.-18. oktober 2019 været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 19. september 2019. Forslagene til de to forordninger om interoperabilitet blev forud for vedtagelsen forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 21. februar 2018.

9. Forhandlingssituationen

Der er generelt opbakning blandt medlemsstaterne til et stærkt fokus på korrekt og rettidig implementering af de to forordninger om interoperabilitet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der sker en korrekt og rettidig implementering af de to forordninger om interoperabilitet på såvel EU-plan som i samtlige medlemsstater, da det er af betydning for bl.a. effektiv kontrol med EU's ydre grænser og migration.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af de to forordninger om interoperabilitet har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg modtog den 26. september 2019 samlenotat om bl.a. forslagene til de to forordninger om interoperabilitet. Et grund- og nærhedsnotat om de to forordninger blev endvidere oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. april 2018.

14. Implementering af forordning om den europæiske grænse- og kystvagt

- a) Den flerårige strategiske politik for integreret europæisk grænseforvaltning
- b) Status for implementeringen

KOM dokument foreligger ikke

= Politisk drøftelse

Nyt notat.

1. Resumé

Den 8. november 2019 blev den reviderede forordning om den europæiske grænse- og kystvagt vedtaget. Forordningen har til formål at gøre EU i stand til at forvalte sine ydre grænser mere effektivt, forbedre muligheden for tilbagesendelser og sikre et højt sikkerhedsniveau i EU. Dette opnås ved at udstyre den europæiske grænse- og kystvagt med operativ kapacitet og nødvendige beføjelser til effektivt at kunne støtte medlemsstaterne. Der forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. december 2019 en drøftelse af implementeringen af forordningen både på EU-plan og nationalt. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Den 8. november 2019 blev den reviderede forordning om den europæiske grænse- og kystvagt vedtaget. Formålet med den reviderede forordning er, at EU skal kunne forvalte sine ydre grænser mere effektivt, forbedre muligheden for tilbagesendelser og sikre et højt sikkerhedsniveau i EU. Forordningen gør det således muligt at udstyre den europæiske grænse- og kystvagt med operativ kapacitet og nødvendige beføjelser til effektivt at kunne støtte medlemsstaterne. Retsakten udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, og Danmark påtænker inden seks måneder efter forordningens vedtagelse at træffe afgørelse om, at Danmark vil gennemføre retsakten i dansk ret, jf. artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling.

Kommissionen har om formålet med den reviderede forordning bl.a. anført, at forordningen skal sikre en integreret europæisk grænseforvaltning af EU's ydre grænser med henblik på effektivt at styre migration og sikre et højt sikkerhedsniveau internt i EU samtidig med, at den frie bevægelighed for personer opretholdes. I et område uden indre grænser påvirker irregulær migration via en medlemsstats ydre grænser alle de andre medlemsstater. Det er kun muligt at opretholde et område uden grænser, hvis de ydre grænser beskyttes effektivt.

Den ændrede forordning fastsætter et nyt mandat for Frontex. Den største ændring ligger i, at Frontex skal have et stående korps af operationelt personale, der kan have en størrelse på op til

10.000 mand (i 2027). Derudover fastsætter forordningen et stærkere mandat til Frontex vedrørende tilbagesendelser, som bl.a. medfører, at Frontex kan yde øget støtte til medlemsstater ved tilbagesendelse af personer, som ikke har ret til at opholde sig i EU. Agenturets støtte omfatter udarbejdelse af indstilling til afgørelser om tilbagesendelse, identifikation af migranter uden lovligt ophold, erhvervelse af rejsedokumenter og bistand ved udvikling af nationale systemer til styring af tilbagesendelser. Endvidere kan agenturet organisere og koordinere aktiviteter, som gør det muligt at udveksle informationer og samle erfaringer på området for tilbagesendelse mellem medlemsstaterne. Det bemærkes, at medlemsstaterne fortsat har kompetencen til at træffe den endelige afgørelse om tilbagesendelse og fortsat er ansvarlige for udsendelse, herunder frivillige udsendelser og reintegration. Herudover har Frontex fået øget sine muligheder for at bidrage til kapacitetsopbygning af tredjelandes grænse- og udsendelsesforvaltninger.

Det bemærkes, at det fortsat er den europæiske grænse- og kystvagt, der består af agenturet og medlemsstaternes grænseforvaltninger i fællesskab, der skal gennemføre den integrerede europæiske grænseforvaltning. Endvidere er det fortsat medlemsstaterne, der som udgangspunkt har hovedansvaret for forvaltningen af deres ydre grænser.

Derudover tilsigter forordningen at strukturere den politiske styring af den europæiske integrerede grænseforvaltning ved at fastlægge en politikcyklus bestående af en flerårig strategisk politik for europæisk integreret grænseforvaltning på EU-plan, en teknisk og operationel strategi for europæisk integreret grænseforvaltning forankret hos Frontex samt medlemsstaternes nationale strategier for integreret grænseforvaltning. Denne struktur udvikles med henblik på at forbedre operationer ved grænserne og fastlægge, hvordan der skal reageres på forhøjede behov for overvågningsaktiviteter i visse grænseafsnit (indvirkningsniveauer), og navnlig hvordan agenturet vil benytte korpset til støtte for medlemslande. Det er hensigten, at dette skal styrke den europæiske grænse- og kystvagts kapacitet gennem bl.a. koordinering af uddannelse og erhvervelse af udstyr på kort og lang sigt.

3. Formål og indhold

Formålet med punktet ventes at være en drøftelse af status på implementeringen af den reviderede Frontex-forordning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af implementeringen af Frontex-forordningen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for asyl- og indvandrings samarbejde den 13. november 2019.

9. Forhandlingssituationen

Forordningen blev vedtaget med et bredt flertal. Spanien og Italien stemte dog imod forordningen, med henvisning til at antallet af grænsevagter er for højt sat, henholdsvis at størrelsen af det stående korps er uproportional, og at midlerne ville være bedre brugt andre steder, herunder i forbindelse med samarbejdet med tredjelande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der sker en korrekt og rettidig implementering af den reviderede forordning om den europæiske grænse- og kystvagt på såvel EU-plan som i samtlige medlemsstater, da det bl.a. har betydning for styrkelsen af EU's ydre grænser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementeringen af Frontex-forordningen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Forslaget til ændring af Frontex-forordningen blev forud for vedtagelsen forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 11.-12. oktober 2018 og 30. november 2018 forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2018, den 8. februar 2019 samt den 22. februar 2019 forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7-8. marts 2019. Et grund- og nærhedsnotat om forordningen blev endvidere oversendt til Folketingets Europaudvalg den 11. december 2018.